

Derde Nieuwsbrief Warm Koudum

Het is alweer een jaar geleden dat we via een nieuwsbrief informatie gaven. In dat jaar is er niet stil gezeten. Integendeel: er is heel veel gebeurd.

Wetterwaarmte

Wetterwaarmte is het Friese woord voor aquathermie. Dat is een manier om uit oppervlaktewater warmte te winnen. Een van de alternatieven voor warmte uit aardgas. Waar anders dan in Fryslân - met zijn vele water - ligt aquathermie voor de hand.

Wetterwaarmte is ook de naam van een initiatief van de Provincie Fryslân om projecten, waar gedacht wordt aan warmte via aquathermie, te ondersteunen. Want er moet nog veel over aquathermie worden uitgezocht. Je kunt wel warmte ontwikkelen in water, maar vervolgens moet die warmte wel in de huizen terecht komen. Dat betekent dat er een warmtenet ontwikkeld zou moeten worden. Het kán een oplossing zijn voor de veelal wat oudere huizen in het hart van Koudum. Want daar zijn alternatieven zoals warmtepompen wat lastiger dan elders in het dorp.

Het vergt de nodige investeringen. En dat kost geld. Dan zal er vooraf onderzocht moeten worden of er later wel voldoende inkomsten tegenover staan om die investeringen terug te verdienen. Ofwel: hoeveel huishoudens moeten er mee doen aan zo'n project en tegen welk tarief?

En alleen zo'n onderzoek – door professionele experts – kost ook geld. Daarom is Warm Koudum blij dat die kosten gedragen worden door subsidie uit het initiatief Wetterwaarmte. Bij het per perse gaan van deze nieuwsbrief zijn de onderzoeken nog volop in gang.

Dorpsmolen

Om warmte uit water op te wekken is niet alleen water nodig, maar ook de nodige elektriciteit. Die vorm van energie wil je het liefst op een duurzame manier opwekken. Zoals met windenergie. Maar de provincie heeft een beleid, waarbij er bij voorkeur geen windmolens op land bij mogen komen. Desondanks wordt er via een aangenomen motie in Provinciale Staten (zeg maar: de Tweede Kamer van de provincie) nu gekeken of er windmolens bij mogen komen als het om zogenoemde 'dorpsmolens' gaat. Een windmolen, die voor minstens 50% 'van het dorp' is. En die er komt door een (dorps-)molen te vervangen.

Zo'n dorpsmolen is bedoeld om de lokaal opgewekte energie ook lokaal te gebruiken. Dat draagt er aan bij dat het net minder verstopt raakt, waar wel kans op is als je de opgewekte energie het net op spuit.

Warm Koudum heeft er aan meegewerkt dat de motie is aangenomen, door samen met andere initiatieven de Statenleden ertoe aan te sporen.

Ook heeft Warm Koudum ingesproken bij de gemeenteraad om te voorkomen dat onze gemeente een strenger beleid tegen windmolens zou gaan voeren. Lokale initiatieven als een dorpsmolen zouden de ruimte moeten krijgen. Een meerderheid van de raad was voor.

Aquacom

Ook op Europees niveau wordt er nagedacht over aquathermie. Warm Koudum is daardoor aangesloten bij het project Aquacom met deelnemers uit Nederland, België, Duitsland, Engeland en Frankrijk. We mochten in het najaar van 2024 deelnemen aan een conferentie op Vlieland, waarbij we inzage kregen in de verschillende projecten. Van klein (het verwarmen van één gebouw) tot groot (verwarming van een wijk.) Ook tussendoor is er online kennis en ervaring gedeeld. In het najaar komen de deelnemers weer fysiek bij elkaar in Frankrijk.

Isolatie-subsidie

In het najaar van 2024 werd bekend dat Gemeente Súdwest Fryslân subsidie gaf aan bewoners van panden onder een bepaalde WOZ-waarde (toen € 295.000) als zij maatregelen namen om het huis te isoleren. Daarnaast is er ook een landelijke subsidie (in het kader van het Nationaal Isolatie Programma – NIP). De vrijwilligers van Warm Koudum flyerden bij betreffende huizen en zorgden voor een voorlichtingsavond. Uiteindelijk hebben zo'n enkele tientallen huishoudens ervan gebruik gemaakt.

De subsidiemogelijkheid bestaat nog steeds. Dus wie in het najaar aan de slag wil kan de subsidie aanvragen. <https://www.duurzaambouwloket.nl/sudwestfryslan> Daarbij is het goed om te weten dat Munnikma een van de aangesloten bedrijven is die materiaal kan leveren.

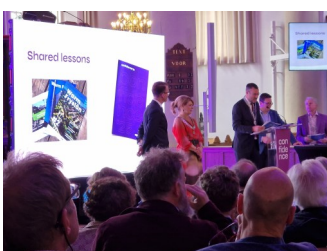
Reserveer de datum

8 oktober is er in De Klink weer een voorlichtingsavond over deze subsidiemogelijkheden.

Confidence 25

In het voorjaar waren vertegenwoordigers van Warm Koudum bij de conferentie Confidence 25 in de Martinikerk in Sneek. Voor de energietransitie is vertrouwen nodig in de nieuwe vormen. Er waren sprekers uit Denemarken, waar men al heel ver is met aquathermie en het aanleggen van wamtenetten. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat wetgeving er daar een tijdlang voor zorgde dat huishoudens *moesten* aansluiten. Bij 100% deelname van mensen, die voor de geleverde warmte gaan betalen, is de kans groter dat de investeringen voor aanleg van het net terug verdiend wordt dan wanneer er minder mensen mee doen.

Gluren bij de burens – Balk en Heeg

Al een paar jaar zijn er in Balk en in Heeg projecten om warmte op te wekken anders dan met aardgas.

In Balk denkt men niet alleen aan aquathermie maar ook aan gebruik van restwarmte van AVK Plastics. Al een paar jaar wordt het project geleid door een professionele projectleiding. Het draait dus niet alleen op vrijwilligers. Dat scheelt een slok op een borrel. Er zijn ook nauwe contacten met Dynhus, de woningbouwcoöperatie. Voor het slagen van het project is het van belang dat er zoveel mogelijk huishoudens deelnemen. Dan is het mee doen van iets als een woningbouwcoöperatie een belangrijke bijdrage, Balk ligt aardig op koers van het realiseren van de plannen.

In Heeg was men ook ver op weg maar toen het puntje bij het paaltje kwam ging het mis. Voorlopig had 44% van de huishoudens toegezegd om over te gaan op het warmtenet vanuit aquathermie. Daarin voorzag de bank een risico. Misschien zouden op den duur niet alle investeringen worden goed gemaakt. Aan de gemeente werd gevraagd om garant te staan voor onverhoopte verliezen. Dát durfde het college van B&W van Súdwest Fryslân niet aan. Dus werd de stekker eruit getrokken.

Nadat bekend geworden was dat het initiatief in Heeg was stop gezet ontstond er reuring. Zowel in de gemeente als landelijk. Zelfs de Tweede Kamer had er vragen over. In het najaar zijn er nog gesprekken in Den Haag. Maar de initiatiefnemers zijn somber over de uitkomsten.

Gemeentelijk Energiebedrijf

Intussen heeft gemeente Súdwest Fryslân besloten een eigen Energiebedrijf op te richten. Wat het bedrijf precies gaat doen is nog niet helemaal duidelijk. De verwachting is niet dat de gemeente – zoals vroeger gebruikelijk was – een energiecentrale gaat maken die warmte en elektriciteit gaat leveren aan haar burgers. Het zal een bedrijf worden dat voornamelijk warmtetransitieprojecten aan gaat pakken. De verwachting is dat de aandacht vooral naar Bolsward en Sneek uit zal gaan. Uiteraard zal Warm Koudum haar best doen om ook de aandacht van de gemeente te houden.

Warm Koudum is een werkgroep van Duurzaam Koudum waarin nagedacht wordt over verwarmen van de panden zonder gebruik te maken van aardgas.

Volg ons ook op warmkoudum.nl

